

Najnowsza publikacja Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej „Krajka. Sokólska tkanina ludowa”

Wydawnictwo jest skarbnicą wiedzy o barwnych tkanych pasach. Autorki - Aleksandra Pluta i Edyta Wiśniewska przywołują historię krajki, opowiadają o jej znaczeniu praktycznym i symbolicznym, pochylają się nad wzornictwem i kolorystyką. To fascynująca lektura dla wszystkich miłośników kultury ludowej i bezcenna inspiracja dla osób zajmujących się tkactwem. Zapraszamy do dworu z Bobry Wielkiej na promocję książki w sobotę, 30 listopada o godz. 11.00.

Śledząc z autorkami publikacji dzieje krajki, od czasów gdy południowo-wschodnie wybrzeża Bałtyku zamieszkiwali Słowianie i Ludy Bałtyckie po współczesność, dowiadujemy się, jak przez wieki zmieniał się jej znaczenie praktyczne i symboliczne. Bo był to przedmiot służący nie tylko do przepasywania ubrań, latem koszul, zimą - kożuchów. Ludzie przypisywali mu magiczną moc. Jako podarunek weselny przynosiła szczęście, a spowijanie nią dziecka niesionego do chrztu miało zapobiegać chorobie. Z czasem funkcja symboliczna krajki straciła na znaczeniu, ale ten niewielki kawałek tkaniny wciąż zajmuje ważne miejsce w kulturze naszych sąsiadów Litwinów i Białorusinów jako element stroju ludowego.

W Polsce krajki tkano na ziemiach północno-wschodnich. Za sprawą Cepelii, ich złotymi czasami okazał się okres PRL-u, później zaczęły odchodzić w zapomnienie. To skłoniło do działania autorki publikacji „Krajka. Sokóleńska tkanina ludowa”. Jej wydanie poprzedziły badania dotyczące barwnych pasów z terenu Sokólszczyzny, gdzie umiejętność ich tkania przetrwała w świadomości mieszkańców, dzięki czemu można ją dziś odtworzyć. Aleksandra Pluta i Edyta Wiśniewska przeprowadziły wywiady w terenie i kwerendy w największych polskich muzeach etnograficznych, które mają w swoich zbiorach krajki z okolic Sokółki. Projekt „Ukryte. Krajka w domu i w muzeum” zrealizowały pod szyldem Podlaskiego Muzeum Kultury Ludowej, posiadacza największą w Polsce, liczącą ponad dwieście sztuk kolekcji krajek. Autorki zdobyły dofinansowanie Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Jeszcze przed wydaniem publikacji stworzyły wystawę poświęconą krajce, którą do końca listopada można oglądać ze dworze z Bobry Wielkiej, zorganizowały warsztaty.

Wydawnictwo jest zwieńczeniem projektu. Znajdziemy w nim ciekawostki, które zainteresują laika, ale też wiele cennych wskazówek dla osób zajmujących się tkactwem. Jako efekt ministerialnego projektu „Krajka. Sokóleńska tkanina ludowa” to publikacja bezpłatna. Okazją do jej zdobycia będzie spotkanie z autorkami w Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej w sobotę, 30 listopada 2019 r. o godz. 11.00. Jedną z atrakcji będzie pokaz tkania krajki tradycyjną techniką „na nodze”.

źródło: Podlaskie Muzeum Kultury Ludowej
oprac.ak

